

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень по
дочірньому підприємстві ДП «Липовець райагроліс» Вінницького
обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського
підприємства «Віноблагроліс» (далі ДП «Липовецький райагроліс»
ВОКСЛП «Віноблагроліс» на предмет доцільності призначення заходів з
поліпшення санітарного стану лісів

15.10.2025

м. Липовець
Вінницький район
Вінницька область

На звернення Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського підприємства «Віноблагроліс» (далі – ВОКСЛП «Віноблагроліс»), лист від 03.10.2025 № 486, згідно з п.п.3,4,5,13 Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови КМУ № 756 від 26.10.2016 року з урахуванням змін Постанови КМУ від 09.12.2020 року за №1224), комісією в складі: провідного інженера лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Віктора КАНІВЦЯ, директора ДП «Липовецький райагроліс» ВОКСЛП «Віноблагроліс» Володимира САЧЕНКА, майстра лісу ДП «Липовецький райагроліс» ВОКСЛП «Віноблагроліс» Сергія СТАРУЩУКА проведене лісопатологічне обстеження окремих насаджень, на предмет доцільності призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, що обстежувались, наведена за матеріалами базового лісовпорядкування станом на 01.01.2016 року.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	переважаючі шкідники та хвороби	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, кубічних метрів на гектар
			склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, Кубічних метрів на 1 гектар			
Липовецька діляниця												
6	6	2.0	7ДЗ1ЛПД1Г 31ОС+ЧШ+ БП	91	0.60	2	24	32	250	3	Дубовий заболонник, двоплемиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судиний мікоз, заболоник струменястий, плоский трутовик	25

6	8	11.7	4Д33ЛПД1Я 32ЧШ+ОС+ БРС	111	0.70	3	24	36	300	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судиний мікоз, великий та малий ясеневі лубоїди, халаровий некроз, плоский трутовик	30
6	10	3.0	4Г32ОС3ЛП Д1Д3+КЛГ+ ЯЗ	71	0.70	2	22	24	270	3	дубовий заболонник, дубова златка, неспарвжній трутовий, плоский трутовик, вертиціліоз	25
11	10	12.4	10Д3+БП+ЛП Д	86	0,70	2	24	36	285	2	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судиний мікоз,	30
12	10	9.6	8Д3(86)1ЛПД 1Д3(121)+ОС	86	0,6 5	2	24	32	265	2	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судиний мікоз,	35
24	1	4.5	8Д32ЯЗ+БРС +КЛГ	103	0.70	2	25	36	330	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судиний мікоз, великий та малий ясеневі лубоїди, халаровий некроз, плоский трутовик	25
26	25	1.0	10ЯЛЕ	46	0.70	1 А	19	28	310	3	короїд типограф	15
26	27	5.0	5Я34Г3(84)1 Д3+Г3	84	0,6 0	1	27	30	267	3	великий та малий ясеневі лубоїди, халаровий некроз, плоский трутовик, заболонник струменястий, дубова двоплямиста златка, дубовий заболонник, несправжній трутовик, поперечний рак	25
30	12	3.0	10Д3	111	0.55	3	23	44	200	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судиний мікоз,	30
			10Г3	25	0,40	3	9	8	40			
30	23	5.8	8Д31ОС1БП+ Г3+ЧШ	91	0,50	2	24	44	205	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судиний мікоз, заболонник, струменястий, плоский трутовик, березовий заболонник, березова губка	25
			10Г3	20	0,45	2	9	8	35			
38	13	8.3	7Г31Д31ЧШ1 ЛПД+ОС+БП	91	0.75	3	23	26	270	3	дубовий заболонник, дубова златка, несправжній трутовик, плоский трутовик, заболонник струмястий, березовий заболонник, березова губка	25

39	8	3.5	6КЛГ2БРС1Д 31ЯЗ+БП+Ч Ш+ВРБ	31	0.70	1 А	20	24	210	3	Струменястий заболонник, вертициліоз, голанська хвороба, плоский трутовик, несправжній трутовик, дубова двоплямиста златка, березова губка, березовий заболонник	25
44	1	1.1	10ДЗ+ЯЗ+КЛ П	76	0.70	1	23	36	270	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судинний мікоз, великий та малий ясеневі лубоїди, халаровий некроз, плоский трутовик	25
44	4	0.7	8ЯЗ2ДЗ+АКБ	86	0.70	1	27	36	350	3	хвороби лісу, стовбурові шкідники	25
44	12	2.0	9ДЗ1ЯЗ+ЯЛЕ	90	0.70	2	24	36	320	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судинний мікоз, великий та малий ясеневі лубоїди, халаровий некроз, плоский трутовик	35
44	14	0.5	10ДЗ	90	0.70	2	23	40	300	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судинний мікоз,	25
44	18	1.0	10ДЗ	90	0.70	2	24	36	320	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судинний мікоз,	35
47	3	2.2	7ДЗ1ОС1ЯЗ1 ЧШ+ЛПД+К ЛП	101	0.70	2	25	36	310	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судинний мікоз, великий та малий ясеневі лубоїди, халаровий некроз, плоский трутовик, заболонник струменястий,	30
47	16	2.5	9ДЗ1ЛПД+ЯЗ +ЯВ	88	0.70	2	24	36	290	3	Дубовий заболонник, двоплямиста дубова вузькотіла златка, дубова златка бронзова, несправжній трутовик, поперечний рак, судинний мікоз, великий та малий ясеневі лубоїди, халаровий некроз, плоский трутовик	30
Разом:		79.8										

Результати обстеження

При обстеженні листяних насаджень виявлено ослаблення в переважній більшості дерев таких видів як ясен, граб, клен, дуб, біла акація, берест. При незворотньому розвитку процесів ослаблення стан дерев відповідав спочатку IV категорії, а через певний проміжок часу вони перетворювались на свіжі сухостої (V категорія стану). Також за відповідними натурними ознаками підтверджувалась і наявність дерев VI категорії стану. Відмирання дерев зумовлене заселенням великим та малим ясеневими лубоїдами, дубовим заболонником, златкою зеленою вузькотілою, златкою дубовою двоцятковою вузькотілою.

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності згаданих шкідників вище середнього, рівень технічної шкодочинності є незначним. Глибина погризів в деревині становить 0,5-7 мм.

У деревостанах за участю дуба звичайного (*Quercus robur* L.) виявлено на стовбурах багаторічні плодові тіла копитоподібної форми, що належать несправжньому дубовому трутовику (*Phellinus robustus*), розвиток якого викликає утворення жовто-білої змішаної гнилі стовбурів, і достатньо часто трапляються злами стовбурів в місцях ураження.

Під час обстеження на відмерлих деревах на фрагментах кори та деревини наявні пошкодження стовбуровими шкідниками таких видів як дубовий заболонник (*Scolytus intricatus*), златка зелена вузькотіла (*Agrilus viridis*), златка двоцяткова вузькотіла (*Agrilus biguttatus*). Ці личинкові погризи розташовані в середній та нижній частині стовбурів.

Насадження в складі яких є ялина європейська (*Picea abies*) пошкоджені короїдом типографом (*Ips typographus*) в сильному ступені (більше 10%). Характер всихання груповий. Дерев V-VI категорії санітарного стану відпрацьовані групою стовбурних шкідників, з родини златок, а дерева IV та частково III категорії санітарного стану характеризуються наявністю вхідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьоки на стовбурах.

У ясеневих насадженнях (*Fraxinus excelsior* L.), відмічене помітне зниження рівня біологічної стійкості, ознаками якого є всихання гілок, що охоплює значну частину крон дерев і відбувається через закупорку судин. Це зумовлено ураженням халаровим некрозом ясеня. З цієї ж причини трапляється вивалення дерев внаслідок поширення гнилизни в коренях та окоренках. Майже одночасно патологічні процеси в ослаблених деревах проходять з заселенням їх великим ясеневим лубоїдом, що поселяється під товстою корою в нижній частині стовбурів, та малим ясеневим лубоїдом, що заселяє ослаблені дерева в середній та верхній частинах крони.

В клена гостролистого (*Acer platanoides* L.) та липи дрібнолистої (*Tilia cordata*) виявлені прояви всихання крони від слабого ступеню до їх повного відмирання, причиною цього є грибне ураження судин і їх закупорка – вертицильозне в'янення, або вілт.

В насадженні за участі білої акації (*Robinia pseudoacacia* L.), переважно перестиглого віку, наявні сухостої, частково суховерхі дерева, через ураження стовбуровими та окореновими гнилями (несправжній трутовик), пошкодження частини дерев вторинними шкідниками. Деякі дерева білої акації заселені омелою білою, ураження крон рослиною-напівпаразитом досягає середнього та сильного ступенів.

У всихаючих дерев граба звичайного (*Carpinus betulus* L.) відбувається відшарування кори та помітні ознаки заселення златкою зеленою вузькотілою, а також ураження дерев несправжнім трутовиком.

Незначна кількість дерев береста уражені графіозом, що призводить до закупорки судин з наступним швидкоплинним відмиранням таких дерев.

Характер розташування дерев, пошкоджених і уражених шкідниками та хворобами, переважно поодинокий та груповий. Вказані шкідники занесені до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу. Ознак свіжого заселення комахами-камбіофагами в обстежених насадження не виявлено.

Вказані види шкідників занесені до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.

За результатами проведеного лісопатологічного обстеження для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень ДП «Липовецький райагроліс», комісія призначає вибіркові санітарні рубки (далі - ВСР) на загальній площі **79,8 га** з орієнтовною інтенсивністю рубки 15-35 м³/га на зазначених нижче ділянках з наступних причин:

Призначені ВСР провести протягом 2026 року згідно з п.п. 6,12,14,17,23,26 Санітарних правил, у максимально стислі строки їх здійснення, з використанням найефективніших методів і технологій, запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

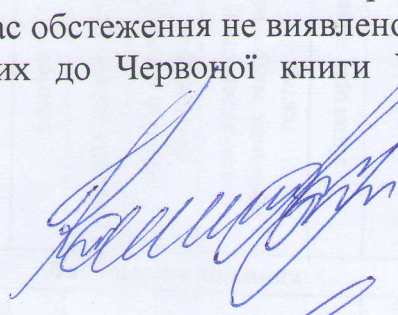
При проведенні призначених ВСР необхідно враховувати особливості популяцій видів стовбурових шкідників стосовно їх термінів розвитку.

За станом прилеглих насаджень необхідно вести посилений нагляд.

Нових осередків первинних шкідників та хвороб лісу, видів карантинних шкідників та хвороб дерев під час обстеження не виявлено.

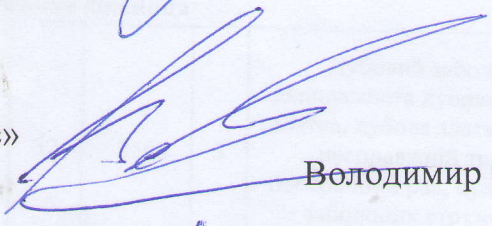
Рослин і тварин, занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

Віктор КАНІВЕЦЬ

Директор ДП «Липовецький райагроліс»
ВОКСЛП «Віноблагроліс»

Володимир САЧЕНКО

Майстер лісу ДП «Липовецький райагроліс»
ВОКСЛП «Віноблагроліс»

Сергій СТАРОЩУК